

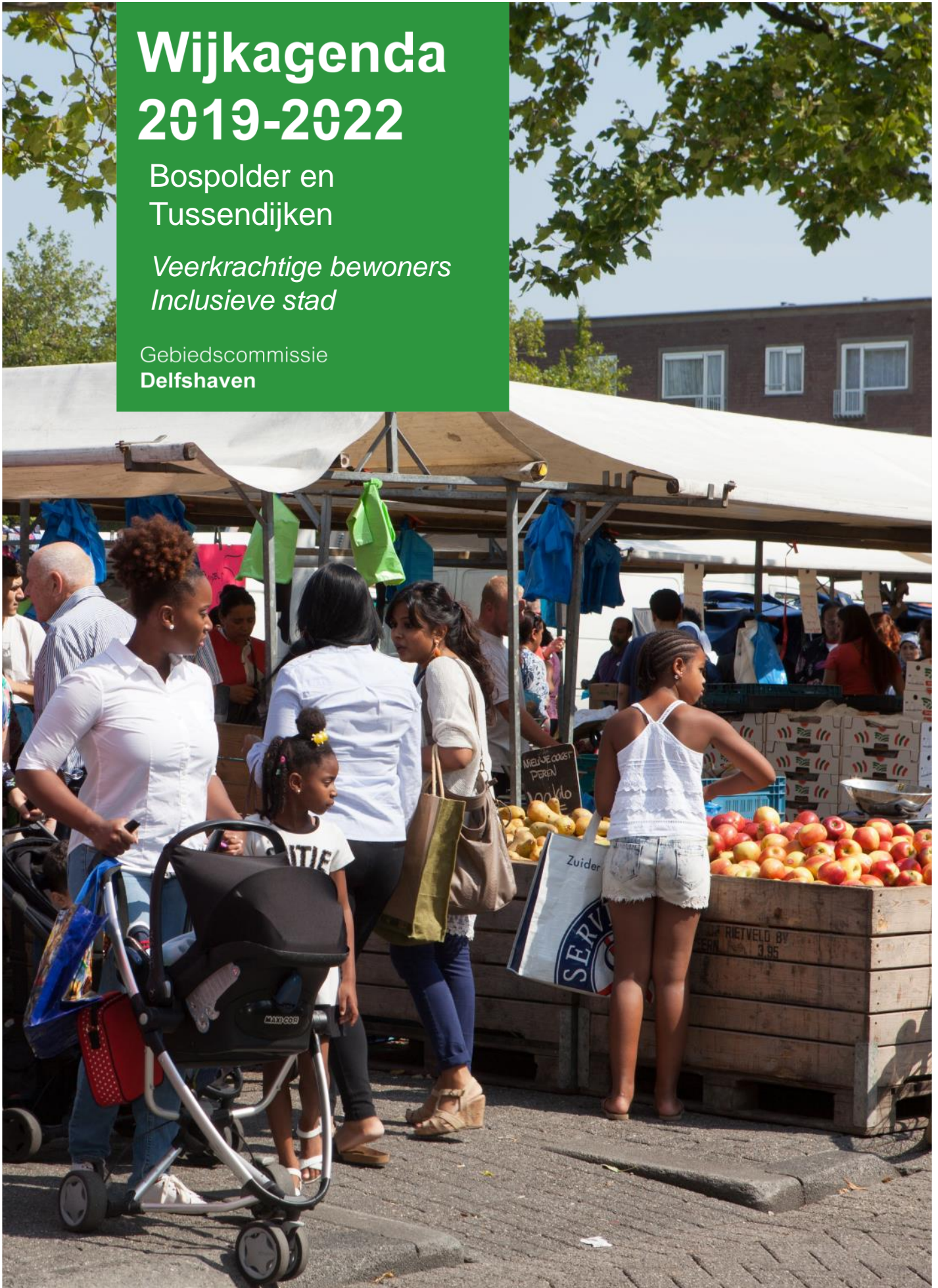

Wijkagenda 2019-2022

Bospolder en
Tussendijken

*Veerkrachtige bewoners
Inclusieve stad*

Gebiedscommissie
Delfshaven

Wijkprofiel

De oude stadswijken Bospolder en Tussendijken (ook wel kortweg aangeduid als BoTu) worden vaak in één adem genoemd en vormen samen het gevoelsmatige hart van Rotterdam Delfshaven.

Beide wijken, die tezamen bijna 7.000 huishoudens herbergen met ruim 14.000 bewoners, worden gekenmerkt door een hoge bevolkingsdichtheid en een enorme diversiteit onder bewoners. Circa 80% van de bevolking bestaat uit zgn. “nieuwe” Nederlanders en bijna 70% heeft een niet-westerse achtergrond.

Bospolder en Tussendijken zijn echte woonwijken waar zowel jong als oud sterk vertegenwoordigd is. Met de Schans, de Gijsingflats en de Robijn en Diamant kent de wijk enerzijds relatief veel huisvesting voor senioren. Anderzijds wonen er veel (1-ouder) gezinnen en is bijna 20% van de bevolking jonger dan 15 jaar.

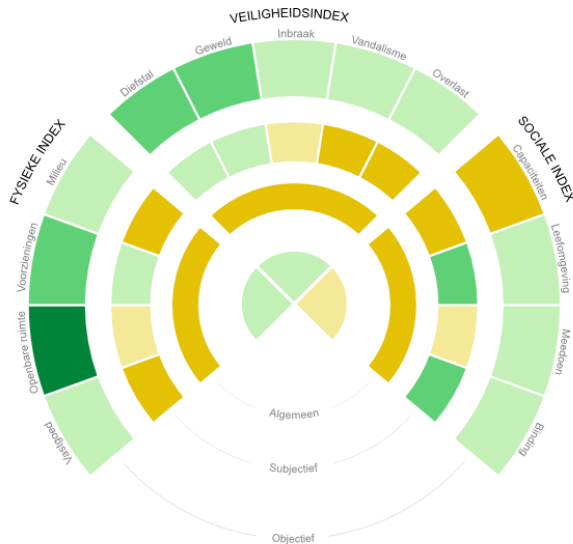
De randen van de wijken trekken steeds meer sterke schouders naar het gebied. De relatieve nabijheid van het centrum, de aanwezigheid van openbaar vervoer en de uitvalswegen in de buurt maakt BoTu aantrekkelijk voor hoger opgeleide en kapitaalkrachtige bewoners.

In Le Medi, op de Mathenesserdijk en op de Mathenesserweg zijn al vele kansrijke gezinnen gevestigd. Met de komst van de Hudsons, de Lee Towers en de bebouwing op de kop en staart van het Dakpark zal dit percentage verder groeien.

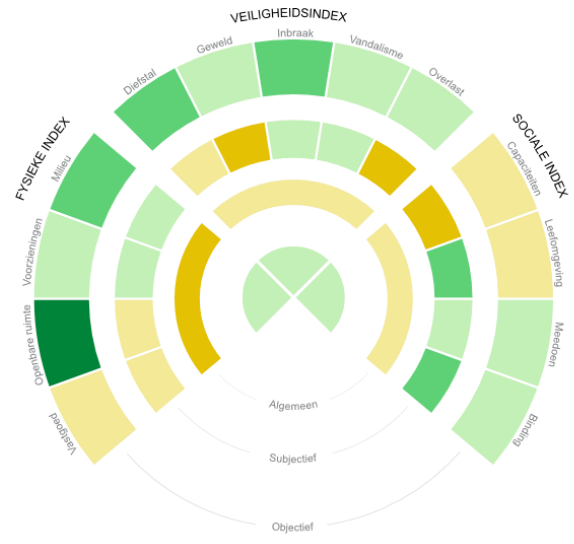
Tegelijkertijd blijven de woonwijken aan de binnenzijde van het gebied erg kwetsbaar. In Tussendijken bestaat meer dan 60% van de woningvoorraad uit sociale huurwoningen in het laagste segment. Ook Bospolder kent ondanks de stadsvernieuwing nog enkele buurtjes met een sterk verouderd woningaanbod. Bijna driekwart van de huishoudens in BoTu behoort tot de lage inkomens.

Op de lijst van twintig armste postcode-gebieden van Nederland staan Tussendijken en Bospolder op de 2e en 5e plaats met bijna 30 % armen (Sociaal Cultureel Planbureau, 2013). De balans inwoners/werkenden behoort met 14% (Bospolder) en 17% (Tussendijken) tot de laagste van heel Rotterdam, vergelijkbaar met de oude stadswijken op Zuid. In bepaalde delen van Tussendijken is 30 tot zelfs 40% van de huishoudens afhankelijk van een bijstandsuitkering (Blok voor Blok aanpak, 2016). Veel huishoudens hebben te kampen met ernstige schulden.

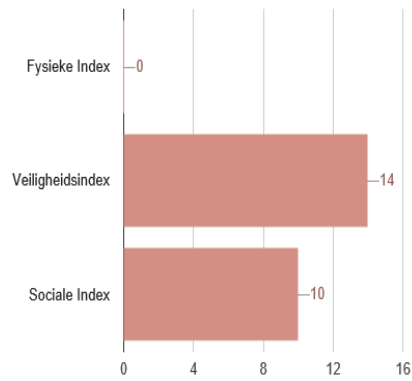
Illegaliteit en ondermijning bedreigen de wijk. Vooral de jeugd is hiervan de dupe. Velen groeien op met verkeerde rolmodellen, verlaten school zonder diploma en kiezen voor een carrière in de (drugs) criminaliteit.

Wijkprofiel Tussendijken 2018
Verandering wijkprofiel 2016-2018 (figuur onder)

Wijkprofiel Bospolder 2018
Verandering wijkprofiel 2016 – 2018 (figuur onder)

Het wijkprofiel van beide wijken laat zien dat de extra aandacht voor Bospolder en Tussendijken en de daarbij behorende investeringen in de afgelopen 4 jaar resultaat hebben gehad. Voor het eerst sinds jaren is er voor beide wijken sprake van een stijgende lijn, vooral op de veiligheidsindex (www.wijkprofiel.rotterdam.nl).

Veiligheidsindex

De veiligheidsindex is in beide wijken flink gestegen. Met scores van 92 (Tussendijken) en 94 (Bospolder) kruipen de wijken langzaam maar zeker richting Rotterdams gemiddelde. Dit komt vooral door de objectieve resultaten: met name op het bestrijden van diefstal en woninginbraken zijn grote stappen gezet. De subjectieve veiligheidsbeleving blijft nog wel achter, met name in Tussendijken. In beide wijken worden vooral overlast door jeugd, overlast door omwonenden en drugsgerelateerde overlast door bewoners als probleem ervaren.

Fysieke index

De fysieke index laat voor Tussendijken een lichte stijging zien, voor Bospolder blijft deze gelijk. Het is opmerkelijk dat de woonbeleving in beide wijken is gedaald. Ondanks de goede aanwezigheid van voorzieningen zijn bewoners minder tevreden over het wonen in de wijk. Men is niet tevreden over de

eigen woning en ook niet over de buitenruimte. De rommel op straat en vuil naast de containers zijn grote bronnen van ergernis, evenals agressief en asociaal rijgedrag.

Sociale index

Hoewel ook de sociale index in beide wijken is verbeterd, blijft deze ten opzichte van het Rotterdamse gemiddelde sterk achter. Vooral de algemene beleving van de kwaliteit van leven in Tussendijken baart zorgen: met een score van 45 is deze het laagst van heel Rotterdam.

Als het gaat om capaciteiten scoren beide wijken slecht, zowel subjectief als objectief. In Bospolder en Tussendijken wonen bovengemiddeld veel mensen die niet beschikken over een diploma of startkwalificatie, afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering, een laag inkomen hebben en/of kampen met schulden.

Opgaven

De gebiedscommissie ziet vijf belangrijke opgaven voor Bospolder en Tussendijken.

1. Worden wie je bent

Volwassen worden in Bospolder en Tussendijken is een uitdaging. Veel kinderen groeien op in moeilijke omstandigheden en kunnen hun talenten niet volledig ontwikkelen. Ouders houden met moeite het hoofd boven water en hebben allerlei vragen op het gebied van opvoeding, hulp en ondersteuning. De drempel voor voorzieningen zoals bijv. de Vraagwijzer of het Centrum voor Jeugd en Gezin moet omlaag. Bewoners hebben behoefte aan veilige speelplekken, omdat de straatcultuur overheerst. Het verbeteren en vergroenen van de pleinen is een belangrijke voorwaarde voor ontmoeting, sport en spel. Daarnaast zijn er vooral ook positieve rolmodellen nodig, die kinderen kunnen helpen bij het vormen van een realistisch toekomstperspectief. Er zijn nog teveel jongeren zonder startkwalificatie, die geen stageplek of baan kunnen vinden. Aandacht voor diversiteit en het tegengaan van discriminatie op de arbeidsmarkt is een belangrijk thema dat door jongeren zelf wordt benoemd.

In BoTu zijn op verschillende plekken groepen vrouwen actief. Er worden verbindingen en netwerken gevormd tussen deze verschillende groepen, waaronder de buurtmoeders. Gezien de belangrijke rol van de vrouw in verschillende gemeenschappen van dit gebied en ook in de totale samenleving is expliciet aan de Gebiedscommissie gevraagd om het thema vrouwen opnieuw op de agenda te zetten, met oog voor verschillende aspecten:

- vrouwen als opvoeders
- vrouwen als community builders
- vrouwen als kostwinners
- vrouwen als spil van het gezin
- verborgen vrouwen: vrouwen die ernstig beperkt worden in deelname aan de samenleving

2. Iedereen doet mee

Een aanzienlijk deel van de bewoners in Bospolder en Tussendijken heeft moeite om actief of volwaardig deel te nemen aan de samenleving. Belemmerd door problemen op gebied van taal, gezondheid of financiën raken velen geïsoleerd en/of ver verwijderd van de arbeidsmarkt.

Het percentage bijstandsuitkeringen in sommige delen van de wijk behoort tot de hoogste van Rotterdam en

veel gezinnen leven onder de armoedegrens. Daarom willen we de komende jaren maximaal inzetten op het toeleiden van mensen naar werk. Samenwerking met het MKB, Spaanse Polder en met nieuwe bedrijven in M4H biedt kansen in een groeiende economie. Dit gaat echter niet vanzelf, maar vraagt om maatwerk met ruimte voor persoonlijke groei, ontwikkeling en zelfregie. Laagdrempelige initiatieven op gebied van taal zijn belangrijk. Ook schreeuwt de wijk om een vernieuwende en laagdrempelige aanpak van schulden, waarbij de mens en niet het systeem centraal staat.

3. Prettig winkelen en ondernemen

Met de Schiedamseweg, de Mathenesserweg en de Grote Visserijstraat kent de wijk een drietal grote winkelstraten. Samen met de Visserijmarkt vormen ze een belangrijk winkelcentrum waar mensen uit heel het gebied komen voor hun dagelijkse boodschappen. Deze straten worden echter bedreigd door ondermijning, een vershraling van het aanbod en verpaupering. We willen dat de Schiedamseweg in samenhang met de Visserijmarkt een aantrekkelijke en levendig winkelgebied wordt.

Door intensieve handhaving en uitbreiding van de aanpak ondermijning worden “foute” ondernemers zoveel mogelijk aangepakt. Tegelijkertijd wordt ruimte en kansen geboden aan goede en innovatieve ondernemers.

We vragen om het versoepelen van regelgeving voor kleine (horeca) ondernemers. Verbinding met de creatieve maakindustrie in M4H en positieve horeca worden gestimuleerd. Voortzetting van winkelstraatmanagement is van groot belang. Op de Mathenesserweg wordt samen met bewoners verder gewerkt aan de transformatie van winkel- tot woonstraat. Dit gaat niet vanzelf en vraagt om blijvende aandacht voor deze straat.

4. Aantrekkelijk wonen

De woonbeleving scoort laag. Veel bewoners wonen in (te) kleine woningen, die slecht geïsoleerd zijn en slecht verwarmd. Woningen zijn niet ingericht op ouderen die langer thuis willen blijven wonen en er zijn amper eengezinswoningen.

De buitenruimte is stenig en evenmin uitnodigend voor jonge gezinnen. Veel bewoners klagen over de verkeersveiligheid en over de vervuiling op straat. Op marktdagen waait het vuil van de markt de hele wijk door. Vuilcontainers zijn overvol en er is vaak sprake van naastplaatsingen.

Om jonge gezinnen en andere bewoners voor de wijk te behouden, is het verbeteren van zowel de woningvoorraad als de buitenruimte een belangrijk opgave voor de komende jaren.

De energietransitie biedt kansen om woningen te renoveren en te verduurzamen. Om vervuiling te verminderen pleiten we voor gescheiden afvalinzameling en een verbod op plastic zakjes op de markt. De buitenruimte moet zachter, groener en vooral kindvriendelijker worden ingericht. Verkeersveiligheid is daarbij een terugkerend thema.

Het Dakpark en Park 1943 zijn groene voorzieningen in de wijk die zorgen voor ontmoeting en verbinding. Ze hebben een belangrijke stem als het gaat om fysieke ontwikkelingen in hun directe omgeving, zoals de

bebouwing van de kop- en staart Dakpark of de renovatie van de Gijsingflats.

5. Vitale wijk

Bospolder en Tussendijken kent veel kwetsbare groepen. Veel mensen hebben psychische of lichamelijke gezondheidsproblemen. Langer thuis is een doel, maar tegelijkertijd liggen isolement en eenzaamheid op de loer voor veel ouderen. Voor deze groepen is het belangrijk dat de voorzieningen in de wijk op orde zijn. Zorg en hulp maar ook ontmoeting moeten dichtbij huis en laagdrempelig georganiseerd zijn.

Er is veel kracht en energie in de wijk aanwezig; stedelijke programma's en budgetten zouden waar mogelijk vooral moeten aansluiten op de netwerken en initiatieven in de wijk. Daarbij moet ook juist ruimte en ondersteuning gegeven worden aan wat nieuw ontstaat. Dat maakt immers de dynamiek zichtbaar die voortkomt uit of aansluit bij de actuele thema's die in de wijk leven.

Wijkdoelen

1. Worden wie je bent

- Kinderen groeien op in een stabiele omgeving. Het hulpaanbod wordt zo ingericht dat meer ouders de weg naar de juiste hulp weten te vinden.
- Jeugd zit op school en behaalt minimaal een startkwalificatie.
- Kinderen en jongeren ontplooiën zich maximaal, verkennen en benutten hun talenten. Er zijn meer plekken en activiteiten voor kinderen en jongeren

2. Iedereen doet mee

- Er zijn meer mensen in BoTu die actief meedoen aan de samenleving en een betaalde baan, stage of werkervaringsplek hebben gevonden.
- Er zijn minder mensen met een complexe schuldenproblematiek.
- Er zijn meer mensen die een taaltraject volgen.
- Er zijn meer laagdrempelige spreekuren waar mensen terecht kunnen voor hulp.

3. Prettig winkelen en ondernemen

- De Schiedamseweg is dankzij een combinatie van handhaving en winkelmanagement veiliger en aantrekkelijker.
- Het Prinsesstheater is ingevuld en nieuwe ondernemers hebben zich op de straat gevestigd.
- Minimaal 10 panden op de Mathenesserweg zijn gewijzigd van winkel tot woonbestemming en de straat is opnieuw ingericht.

4. Aantrekkelijk wonen

- Het woningaanbod is aantrekkelijker: er zijn meer woningen verduurzaamd, meer woningen voor gezinnen en meer woningen ingericht op langer thuis wonen.
- De buitenruimte is kindvriendelijker, groener en schoner.
- De veiligheidsbeleving en de verkeersveiligheid is verbeterd.

5. Vitale wijk

- Er zijn meer activiteiten en ontmoetingsplekken waar verschillende groepen elkaar kunnen ontmoeten.
Park 1943 en Dakpark zijn verder ontwikkeld.
- Het percentage eenzame ouderen is teruggedrongen.

Programma's

Coalitieprogramma en staand beleid

De wijkagenda voor Bospolder en Tussendijken sluit goed aan op de thema's die in het coalitieakkoord worden beschreven:

Energietransitie

De ambitie is om CO2 reductie van 440-640 kton te realiseren, 10.000 woningen aardgasvrij te maken en een Rotterdams Energie- en Klimaatakkoord (gebaseerd op het landelijke akkoord) te schrijven. Ook ambitie om 15.000 woningen te verduurzamen en duurzaam rijden te vergemakkelijken en faciliteren samenwerking bewoners en ondernemers in energiecoöperaties.

Wonen in een wereldstad

De bouw van 18.000 woningen in 4 jaar. Minder sloop van goedkope woningen (3.000) en grondige opknop van nog 5.000. Woonoverlast wordt tegengegaan met nieuwe wet & leegstaande kantoren worden getransformeerd in woningen (min 180.000 m²). Er wordt doorgegaan met vermindering van steen en vergroting van groen (operatie Steenbreek) en er wordt een Deltaplan geschreven voor wateroverlast. In vuilcontainers worden meer sensoren geplaatst en er wordt geïnvesteerd in mobiliteit.

Nieuwe economie

Jongeren gaan pas van school als ze een baan hebben en er wordt geanticipeerd op de effecten van de energietransitie door omscholing. Ook wordt er geïnvesteerd in de nieuwe economie qua scholing en ondernemerschap. Ook wordt er ingezet op vitaal en gevarieerd winkelaanbod door onder andere blending.

Iedereen doet mee

Aanpak discriminatie en taaloffensief voor zowel nieuwkomers als Rotterdammers. Doorzetting bijstandsaanpak en bewustwording arbeidsmarktdiscriminatie. Daarnaast wordt er ingezet

op burgerschapsvorming en ontwikkeling op scholen met aandacht voor wereldreligies en culturen.

Een veiligere stad

Intensivering aanpak drugs en ondermijnende criminaliteit en een extra stadsmarinier. Aanpak op weerbaarheid digitale criminaliteit en versimpeling veiligheidspreventie in eigen buurt.

Minder Armoede

Er wordt een Deltaplan schulden gemaakt waarin effectieve en samenhangende aanpak wordt gecreëerd. Hierin komt aandacht voor armoedecasuïstiek in wijkteams en aandacht op scholen. Inrichting van een perspectieffonds om Rotterdammers versneld uit de schuld te halen.

Vitale Rotterdammers

Ontwikkeling masterplan ouderen (wonen, eenzaamheid, vitaliteit, dementie, veiligheid en digitale vaardigheid) & opstellen Langer Thuis akkoord met hierin ruimte voor innovatieve voorstellen. Er worden Fitfestivals 55+ aangeboden en er wordt een pilot gestart met inkoop van kleinere aanbieders (of Right to co-operate). Ook wordt er verder geïnvesteerd in de professionalisering van Wijkteams & en in preventieve maatregelen in het kader van Jeugdgezondheid en levensstijl. Er komt één actieplan voor nachtopvang, beschermd wonen, huisvesting bijzondere doelgroepen, GGZ-keten, verwarde personen.

Onderwijs

Aandacht voor loopbaanleren en energietransitie op loopbaan & bevordering studiekeuze met goede arbeidsmarktperspectieven. Verder wordt ingezet op

stageplek bemiddeling en vervolgstappen op de arbeidsmarkt & wordt er een leer-werkakkoord gesloten.

Levendige stad

Meer ruimte voor creativiteit en cultureel ondernemerschap (festivals, pop-ups), culturele bestemmingen verspreiden over de stad & verspreiding evenementen over de stad. Meer maatwerk voor horecaondernemers en meer focus op bewegen en buitenspelen in de buitenruimte. Inzet op Citylab010, digitale meningspeilingen en right to co-operate wordt toegevoegd.

Staan beleid

Cluster Stadsbeheer

Ambitie 2018-2022

De ambitie van Stadsbeheer is vastgelegd in de Meerjarenkoers Stadsbeheer.

De ambitie is gericht op steeds verdergaande samenwerking met bewoners en ketenpartners met als doel de integrale- en samenhangende aanpak van zaken betreffende de buitenruimte. Dit alles binnen het reguliere jaarplan en jaarbudget met accentverschuivingen ten behoeve van prioriteiten binnen de wijken. Denk hierbij onder anderen aan programma's

zoals Kom op naar buiten, Langer Thuis, Duurzaam dichterbij de Rotterdam. Daarnaast blijft de ambitie van Stadsbeheer overeind om de komende jaren stedelijk jaarlijks 40 km riool te vervangen.

Cluster Stadsontwikkeling

Programma Ruimtelijke ontwikkeling & Stedelijke inrichting

De gemeente Rotterdam werkt aan een aantrekkelijke woonstad met een sterke economie. Dit is vastgelegd in de Stadsvisie 2030 (2007) en bekrachtigd in het kader Stedelijke Ontwikkeling, Prospectus van de Stad (2013).

De gemeente ontwikkelt zelf alleen nieuwe plannen als dat maatschappelijk noodzakelijk is en de markt deze niet oppakt. De gemeente verkoopt de gemeente overbodig geworden maatschappelijk vastgoed. Dit leidt op termijn tot verkleining van de gemeentelijke grondexploitatie- en vastgoedportefeuilles. Vanwege de grote vraag naar woningen streeft de gemeente naar start bouw van 10.000 nieuwbouwwoningen in de periode 2017 tot en met 2019.

Cluster MO

De gebiedsopdracht aan WMO Radar in het kader van het Nieuw Rotterdams welzijn loopt door tot en met 2020. Aandachtsgebieden binnen deze opdracht zijn onder ander het sociaal versterken van ouderen, preventieve ondersteuning van jeugd, tegenprestatie, schulddienstverlening en taal.

Het beleidskader jeugd 'Rotterdam Groeit' loopt tot 2022. Hoofddoel van het beleidskader is dat kinderen en jongeren kansrijker, veiliger en gezonder opgroeien. Binnen het beleidskader is onder andere aandacht voor wijkprogrammering voor jeugd en jongeren en alcohol- en drugsgebruik.

Directie Veiligheid

Ambities Veiligheid 2018-2022

De ambitie is dat Rotterdam alleen nog maar veilige wijken heeft waar bewoners, ondernemers en bezoekers zich veilig en welkom voelen. Iedere Rotterdammer moet zich vrij kunnen bewegen en zich veilig voelen in de stad.

Vanuit het programma Veilig@Rotterdam is in ieder geval aandacht voor de thema's: Preventie en aanpak High Impact Crime (woninginbraken, overvallen en straatroof); Aanpak (jeugd)overlast in de buitenruimte; Aanpak woonoverlast; Invulling horeca- en evenementenbeleid.

Contact

De gebiedscommissie en het gebiedsteam Bospolder-Tussendijken zijn makkelijk bereikbaar. Hieronder staan de contactgegevens.

Marike Abrahamse

Commissielid

ms.abrahamse@
gebiedscommissierotterdam.nl
14 010

Jacques van Amerongen

Technisch voorzitter

jhl.vanamerongen@
gebiedscommissierotterdam.nl
06 36 51 52 46

Enis Ayhan

Commissielid

e.ayhan@
gebiedscommissierotterdam.nl
14 010

Lilia Bârcoci-Costa

Commissielid

la.costa@
gebiedscommissierotterdam.nl
06 42 99 95 06

Sanne van den Berg

Commissielid

sj.vandenber@
gebiedscommissierotterdam.nl
06 23 73 58 41

Hülya Bozok

Commissielid

h.bozok@
gebiedscommissierotterdam.nl
14 010

Ninny Duarte Lopes

Commissielid

l.duartelopes@
gebiedscommissierotterdam.nl
06 46 97 88 83

Asma El-Fassi

Commissielid

a.elfassi@
gebiedscommissierotterdam.nl
14 010

Rachid Jemaoui

Commissielid

r.jemaoui@
gebiedscommissierotterdam.nl
14 010

David Kuiper

Commissielid

d.kuiper@
gebiedscommissierotterdam.nl
06 13 00 18 09

Jelle van der Molen

Commissielid

j.vandermolen@
gebiedscommissierotterdam.nl
06 12 46 93 25

Ineke Palm

Commissielid

i.palm@
gebiedscommissierotterdam.nl
06 51 11 10 73

Fatima Talbi

Commissielid

f.talbi@
gebiedscommissierotterdam.nl
06 30 44 78 50

Rini Vermeulen

Commissielid

hc.vermeulen@
gebiedscommissierotterdam.nl
06 24 34 55 51

Marie-Thérèse Woltering

Commissielid

mt.woltering@
gebiedscommissierotterdam.nl
14 010

Gebiedsteam

Marleen ten Vergert

Wijkmanager

Ma.tenvergert@Rotterdam.nl
06 22 60 96 13

Marijke Hof

Wijknetwerker Bospolder

m.hof1@rotterdam.nl
06 10 41 33 02

Frank Franke

Wijknetwerker Tussendijken

Rf.franke@rotterdam.nl
06 13 40 18 52